

Plantejament	La xocolata: «l'aliment dels déus»	El títol dona una orientació sobre el tema del text.										
Desenvolupament	La història de la xocolata es remunta uns 3000 anys enrere. Jeroglífics i inscripcions en recipients de l'època trobats a Veracruz o Tabasco testimonien que els olmeques, habitants del sud de Mèxic, ja coneixien el fruit del cacau. La beguda que els asteques elaboraven amb el cacau constituïa un símbol de poder. Servit en vasos d'or, en ocasions d'un sol ús, aquest preparat de cacau, aigua i espècies es reservava a reis, capellans o guerrers. La relació entre xocolata i poder es fa evident en el fet que les ametlles de cacau no només es consumien, sinó que també s'usaven com a unitat monetària. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #0070C0; color: white;"> <th>LLAVORS DE CACAU</th> <th>CANVI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>1 tomàquet</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>1 alvocat</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>1 conill petit</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td>sou diari d'un servent</td> </tr> </tbody> </table> La recepta asteca consistia a barrejar amb aigua grans de cacau assecats al sol i molts, juntament amb diverses espècies, entre d'altres, el xili, la flor de vainilla o la bixa. No sabem si aquesta beguda va resultar molt agressiva per als colons. <u>En qualsevol cas</u>, les espècies van ser progressivament substituïdes per sucre (i canyella). <u>A partir del segle XVIII</u>, la bona marxa del negoci europeu del cacau va portar noves maneres de consumir xocolata: així va aparèixer la xocolata sòlida en totes les seves expressions (<u>bombons, rajoles, xocolata de guarnició o de farcir, etc.</u>).	LLAVORS DE CACAU	CANVI	1	1 tomàquet	3	1 alvocat	30	1 conill petit	100	sou diari d'un servent	Ús de taules o gràfics per a ajudar a entendre el text. Ús de connectors. Ús de dades objectives.
LLAVORS DE CACAU	CANVI											
1	1 tomàquet											
3	1 alvocat											
30	1 conill petit											
100	sou diari d'un servent											
Cloenda	Des d'aleshores, la xocolata no faria més que evolucionar i adaptar-se a cada època. Salvador Pané, <i>Eureka</i>, núm. 20, abril 2011 (fragment)	Ús d'exemples per a reforçar allò que s'explica.										

TEXT EXPLICATIU: estructura

Apunta't al consum responsable!

**Us heu preguntat mai si sou uns consumidors responsables?
Si sou crítics amb allò que compreu?**

Us heu plantejat mai on van a parar els vostres diners quan heu passat per caixa?

Ens agradi o no, el sistema econòmic de la societat occidental es basa en el consum sense mesura. Només cal veure la quantitat de minuts de publicitat amb els quals diàriament els mitjans de comunicació ens assetgen incitant-nos a consumir. Però últimament a casa nostra s'ha instal·lat un corrent de persones crítiques amb la manera tradicional de consumir: la gent que opta pel consum responsable.

Consum responsable, consum crític i consum ètic són diferents maneres de parlar d'una mateixa cosa, és a dir, d'adoptar uns hàbits de consum solidaris amb el medi ambient, amb les condicions laborals de les persones que intervenen en la producció, amb el repartiment dels beneficis, amb la utilització de matèries primeres i tenint en compte criteris de sostenibilitat cultural (productes etiquetats en català o opció pel consum de proximitat).

PASSA DE NECESSITATS SUPÈRFLUES

Un sistema basat en el consum empeny algú a voler un pis de propietat, cotxes, joies, perfums i productes de bellesa, a consumir productes de règim, a fer viatges a l'altra punta del món, a vestir seguint els canons de la moda més avantgardista, a comprar ordinadors, mòbils d'última generació i tota mena d'aparells tecnològics.

Davant d'aquesta allau d'ofertes, ens hauriem de preguntar si el que volem és posseir el llast del con-

sum indiscriminat al qual estem sotmesos o deslliurar-nos-en i optar per una conducta de consum amb criteri. Tot i que és un moviment incipient al nostre país, cada vegada hi ha més ciutadans interessats en aquest corrent.

ETS UN/A CONSUMIDOR/A CONSCIENT?

La persona que consumeix de manera responsable és aquella que vol saber on van a parar els seus diners: si a una empresa que contamina amb residus tòxics, que explota infants o discrimina les dones, o a una empresa amb principis ètics, respectuosa amb el medi ambient i que, per exemple, amb els beneficis obtinguts porta a terme polítiques de cooperació amb països pobres. Abans de triar un producte, és recomanable fer-se una bateria de preguntes com ara: Per què vull aquest producte? El necessito realment? De què és fet? D'on ve? Si el compro, a quina empresa estic donant els meus diners? Hi ha hagut abusos laborals?

CATALUNYA, RESPONSABLE

Fa uns quants anys que Catalunya s'han creat diverses associacions que impulsen i promouen la presa de consciència de consum crític. Una d'aquestes associacions és el Centre de Recerca i Informació en el Consum (CRIC), creat l'any 1997 per ciutadans no vinculats a cap institució, ni pública ni privada. [...]

**Aconseguir un món millor
i sostenible no és fàcil,
però sí que és possible**

De creació més recent, Educació per a l'Acció Crítica (EDPAC, www.edpac.org) va néixer el 2003 fruit de la posició crítica d'un grup de persones que treballaven amb joves i a les quals no agradava la manera com funciona el món. "Vam decidir deixar de queixar-nos i posar-nos a treballar per canviar les coses. Des d'aleshores fem propostes a persones i col·lectius perquè vegin que des de les accions del dia a dia podem (re)construir un món més just, solidari i sostenible", explica Platera Barlett, la coordinadora de l'entitat. [...]

És feina de tothom començar a consumir de manera responsable. Una manera de contribuir-hi és anar a comprar amb bosses de roba o cabassos; així s'evita gastar molt plàstic.

Per la seva banda, la campanya Roba neta que porta a terme el Setem (www.setem.cat), una organització no governamental creada el 1968 per sensibilitzar la societat sobre les desigualtats nord-sud i lluitar per aconseguir un món més just, informa sobre la naturalesa de cada una de les empreses de roba de marques conegudes.

LA GENERALITAT HI TREBALLA

L'Agència Catalana de Consum (ACC, www.consum.cat) és un organisme de la Generalitat que treballa en el foment del consum responsable, entès com una nova manera de consumir alternativa a la tradicional, que basi la seva producció, distribució i comercialització no solament en criteris de màxim benefici econòmic i competitivitat, sinó també en determinats criteris ètics, lingüístics i mediambientals. La seva tasca ens l'explica el director de l'ACC, Jordi Anguera: "Un dels nostres objectius és que els joves catalans siguin conscients que les seves decisions com a consumidors tenen conseqüències a escala planetària i que, per tant, ells i tots nosaltres estem obligats a respondre dels nostres actes."